

เพลงพื้นบ้านหมู่บ้านวังแวม

โดย ลุงเหรียญ นาคนาม

หลักเพลงไปบ้านผู้หญิงว่าดังนี้

ชาย ได้ยินถ้อยสนองเข้ามาร้องถาม พี่จะแจ้งความให้เข้าใจ
พี่จะชี้ปัญหาให้น้องเล็งเห็น ให้มันเด็ดกระเด็นเหมือนเด็กมันตกกระได
เพราะมันเกิดสวรรค์ขึ้นมานอก เดียวนี้มันเกิดนรกมาในใจ
แต่พอตื่นข้างเช้ามันหาวๆ เธอๆ พกๆ เพ้อๆ เหมือนจะเป็นไข้
แต่ชั้นจะนอนหรือก็นอนไม่หลับ มันให้กระสับกระส่าย
เลยจัดแจงซื้อได้ห่อด้วยใบเตย เอาลงเรือแล้วก็เลยไปค้าขาย
เที่ยวได้เที่ยวกระโดดคอนกะเด็ก ไปตามบ้านเล็กบ้านใหญ่
ได้ของพี่มันเป็นได้เมืองล่าง ห่อด้วยน้ำมันยางหัวใส
พี่เห็นบ้านนี้มีคนมาก แวะเรือหยุดพักขายได้
น้องจะเอาไหลเถ่าน้องจะเอาไหมดี๋น้อง ได้ของพี่ไม่ต้องใช้ไฟ
ได้ของพี่ไม่ต้องใช้ขีด พอเอามือคิดๆ มันก็ลุกขึ้นได้
หญิง ได้ของพี่ห่อด้วยใบเตย บ้านพี่คงเคยค้าขาย
ให้อากลับไปขายให้พวกบ้านของพี่ พวกชาวบ้านนี้เขาไม่ใช้
ชาย พี่อุตส่าห์แจวเรือมาตั้งแต่เช้า จะมาขายให้เจ้ารู้ไหม
ได้ของพี่มันเป็นได้เมืองล่าง หัวเข็มเป็นยางบอนไหล
ถ้าว่าคิดมันยังไม่ลุกจะหยุดมันยังไม่ตื่น ก็ให้อาได้กลับมากินเจ้าของได้

หญิง บ้านน้องเขาใช้ตะเกียง ได้ห่อเปลือกเรียงเขาไม่ใช่

พี่ก็ถ่อเรือเหินยอมมา เขิญไปเคหาไม่เป็นไร

จะได้พักผ่อนหย่อนกายา เพราะว่าแดดมันกล้าหนทางหรือมันก็ไกล

ชาย น้องช่างใจดีอารีต่อเพื่อน หาไหนไม่เหมือนหนาแม่ชื่นใจ

จึงเดินมาหาไอ้เกลอแก้ว กันมีลาภใหญ่แล้วจะบอกให้

ลูกเมียเราก็งงไม่มี เราจะอยู่เช่นนี้ทำไม

เรามาไปด้วยกันเสียในวันนี้ ถ้าว่าบุญใครมีก็ต้องได้

ผู้หญิงเขาชวนให้ไปเที่ยวบ้าน เราอย่าช้าอยู่นานไม่ได้

จัดแจงกายา เร็วๆ อย่าช้าจะได้ไป

ชาย2 พอแต่งตัวเสร็จปล้นมิได้ทันช้า พวกมันเดินมาทันใด

จึงมีสุนทรเข้าไปวอนว่า เมื่อจะกลับเคหาจากกันไป

จะได้เป็นที่รู้จัก ไปมาจะได้พักอาศัย

จะได้ไปกินปลากินข้าว มันขาดเหลือเราจะได้อาหนากันได้

หญิง ถ้ากระนั้นอย่าอยู่ช้า มาเถิดน้องจะพาพี่ไป

จะได้หยุดพำนักพักกายา มากินหมากสุบยาหนาไม่เป็นไร

มากินพลูทั้งราก็มากินหมากทั้งขน มากินเล่นตามจนเชยใจ

แต่พอตูดถึงปากปากก็ถึงข้าว ไม่ให้ท้องพี่เปล่ากลับไป

ชาย ถ้ากระนั้นอย่าอยู่ช้า ให้น้องนำหน้าฉันไป

รีบตัดต่อรีบจกกระจัน ลงกันตามกันรีบไป

แล้วจึงหันกลับมาสอนเพื่อน มึงจะทำแซ่เขื่อนไปก็ไม่ได้

เมื่อเราไปถึงมึงอย่าทำมูมมาม เราก็จะได้ความอับอาย

เมื่อจะพูดจะจาต้องให้ชอบใจเขา ถ้าเหมาะท่าเราจะได้เอามิ่งรู้ใหม่

ชาย2 แต่พอมาถึงรั้วบ้าน พวกมันยืนงันไม่เข้าไป

นี่ประตูตอก ทางเข้าทางออกอยู่ตรงไหน

หญิง จะแหวกหนามพลั่วรอกรั้วเข้ามา อย่ามัวช้านะไม่ได้

ไอ้หนามพลั่วมันปิดประตูบ้าน ระวังจะเกี่ยวบาลพีช่าย

จึงส่งสำเนียงเรียกน้องสาว จงออกมาหารู้ใหม่

ให้น้องจับหมูคูหมา อย่าให้มันออกมากัดเขาได้

หญิง2 พอได้ยินสำเนียงที่เรียกหา ตัวเราไม่ช้ารำไร

จึงมีสุนทรเข้าไปออนว่ เข้ามาเถิดอย่าช้าทำไม

ชาย ให้น้องจับหมูคูหมา อย่าให้มันวิ่งออกมากัดได้

จงระวังอีเขี้ยวเขี้ยวคูคุด อย่าให้มันหลุดออกมาได้

ฉันทกลัวอีเขี้ยวเขี้ยวสลัก เขี้ยวมันโตเท่ากัลกเหล็กไฟ

พอว่าเท่านั้นมิได้ทันช้า จึงรีบบอกเพื่อนยาทันใด

จงมุดมอดรอดรั้ว ให้ระวังหนามพลั่วจะไอ้สหาย

ชาย2 ได้ยินเพื่อนบอกให้รอกรั้ว เอามือจับหนามพลั่วทันใด

แต่พอมุดหัวข้ามรั้วตาม ไอ้หนามเกี่ยวถุงย่ามไว้ได้
หญิง เชิญชิจ๊ะ เชิญชิจำ จงขึ้นเคหาไม่เป็นไร
ชาย พอได้ยินน้องเรียกให้ขึ้นเคหา ตัวของเราไม่ช้ารำไร
พอยกเท้าก้าวเข้ามา มือหนึ่งก็คว้ากระได
แต่พอขึ้นกระไดเราก็หมายกระดอง ระวังนะแม่เจ้าของกระได
หญิง พอขึ้นกระไดก็หมายกระดอง พุดจาจงหองไปเสียนี่กระไร
กินบนเรือนจืดหลังคา ประเดี๋ยวจะยุให้หมากัดตาย
ชาย ตัวลั่นงันงกตกประหม่า เพราะด้วยความกลัวหมาแม่ตาย
ขอให้น้องคูหมาเข้าไว้ให้ดี มันจะคอยกัดที่ตีนกระได
ใ้ให้น้องจับอีต่างระวังอีดอก กัดพอหนังถลอกคงไม่เป็นไร
จงจับหมาเข้าไว้ให้ดีนะแม่คนสวย อย่าให้หมามันกัดขาของพี่ได้
หญิง ถ้ากระนั้นไม่ต้องกลัว ฉันจะกดหัวมันไว้
ไอ้หมามักกะแม่ถ้ามันแห่ไม่ฟัง เดี่ยวแม่จะโขกเสียด้วยรางให้กระจาย
ชาย ไอ้หมามักกะแม่ร้องแห่ไม่ฟัง ว่าจะโขกเสียด้วยรางให้กระจาย
ว่าน้องเลี้ยงหมาไว้ในได้ถุน อย่าให้เนรคุณเจ้าของได้
พอว่าเท่านั้นมิทันช้า เอามือโอดคว้าแม่กระได
แลเห็นแม่กระไดสลักหลุด เอาหัวแม่เท้ายึดผูกเข้าไป
ยิ่งเหยย่งเข้ายิ่งเขย่งยิ่งเพลिन มันช่างสนุกเหลือเกินหนาแม่กระได
หญิง กระไดของน้องมันเป็นกระไดผู้หญิง มันไม่มีไม้จริงทำด้วยไม้ไผ่
อย่ามายืนคากระไดทำให้เห็น ระวังจะต้องกระเด็นตกจากกระได

แม่กระไดมันจะไพล่ขึ้นบน หัวของพี่จะต้องโดนแม่กระได
ชาย ถึงจะตกจากกระไดมันก็ไม่เสียหลัก เอามือจับปลักแม่กระได
กระไดทำด้วยไม้ไผ่ปา ใ้ลูกสลักหักการกระได
พี่ทำกระไดของน้องหัก พี่จะทำสลักให้น้องใหม่
ถ้าเม้นมันหลวมพี่จะขยับ ถ้าเม้นมันคับพี่จะขยาย
ถ้าว่ามันไม่ดีพี่ก็จะแต่ง จะจ้างช่างให้เขามาแทงตะไบ
หญิง ครั้นจะว่าไปนักมันก็ชักช้า เจริญพี่ขึ้นมาไวๆ
เจริญชชา เจริญขึ้นมาชคะ มากินหมากกันที่พะเพิงใน
ชาย พอได้ยินคำเจริญมิได้เนิ่นช้า ชวนกันขึ้นเคหาทันใด
พอขึ้นไปถึงนอกชาน สองคนด้วยกันดีใจ
ใ้หัวตอหัวตอกแลดูออกส้าง จะให้ฉันนั่งกันตรงไหน
หญิง เรือนทั้งหลังเลือกที่นั่งเอาชีพี่ จะมัวยืนแข็งชื้ออยู่ทำไม
เจริญกินหมากชชา สุขยาชีพี่ ยางของน้องคุณดิพอใช้ได้
ยางของน้องมันเป็นยาบางยอ เส้นยามันงอๆ ตอนปลาย
ชาย พอถึงห้องระเบียบมอเมียงเข้ามา บอกกับเพื่อนยาทันใด
จงนั่งลงตรงเขียนหมาก จะมัวยืนกระดากอยู่ทำไม
ชาย2 พอได้ยินเพื่อนเตือนให้นั่ง ปลดข้อมวางลงทันใด
นั่งเอากันกระแทกชีพี่ปากแตกเป็นช่อง ลูกกระเปี้ยวลอร่องไปสองใบ
หญิง เจริญนั่งใ้ดิชิพิชชา กินหมากสุขยาไม่เป็นไร
พอว่าเท่านั้นไม่ทันช้า เรียกน้องสาวออกมาทันใด

ให้น้องหุงข้าวแขกเขามาหาว่าเขาเป็นพ่อค้าขายได้

หญิง2 พอได้ยินสำเนียงก็เรียกหา ฝ่ายเราไม่ซำร่าไร

จัดแจงแต่งตัวมิได้มัวช้า รีบลุกออกมาทันใด

แล้วตรงเข้าครวมิได้มัวช้า หยิบหม้อข้าวออกมาทันใด

เอาไฟเข้ามาก่อเอาหม้อขึ้นตั้ง เอาปลาสดเข้ามาอังที่เตาไฟ

แล้วก็ตักน้ำพริกกระเทียม หมายจะแกงคั่วปลาไหล

พอจัดเสร็จปล้นมิได้ช้า ยกสำรับมาทันใด

ไม่มีสุราก็ต้องเอาน้ำเปรี้ยว มันเป็นเหล้าข้าวเหนียวฉันทำไว้

เชิญชคะ พี่ชา เชิญรับสุราให้สบาย

ไม่ต้องเกรงใจเจ้าของบ้าน เชิญรับประทานให้สบาย

ชาย พอเห็นน้องสาวหาข้าวให้กิน แต่พอได้กลิ่นปลาไหล

มันให้นึกหิวโหยอาหาร ครั้นจะรับประทานก็อาย

เลยไกลหมายจะกินหมาก อีกมือหนึ่งก็ลากตะไกร

พอหยิบหมากใส่ตะไกรหมายจะหนีบ ตาก็ขยับเพื่อนไว้

พอขยับตะไกรน้ำก็ไหลปรี่ หมากของน้องน้ำดีไปเสียนี้กระไร

เอาหมากใส่ตะไกรมิได้ช้า คุ่มนคาบกันคาเซียวหิหมากกับตะไกร

จึงมีเนื้อความเข้าไปถามแม่เจ้าของบ้าน ถามว่าหมากน้องยันหรือไม่

ว่าเป็นหมากสวนไหนดูลูกใหญ่เปลือกย่น จะเป็นหมากมองบนกันหรือเมืองไหน

แต่พอแะเอาหมากออกแลดูออกหมากปืม แม่เจ้าของนั่งยิ้มแลดูยิ้มเป็นใจ

หญิง หมากของน้องมันเป็นหมากบางน้ำผึ้ง กินดีที่หนึ่งหนาพี่ชาย

ให้พี่ลองกินดูสักคำไม่มีเสี้ยนตำปาก ถึงมันจะเย็นก็ไม่มากพอทนได้

ชาย พอเอาหมากใส่ปาก ยันแทบเหียนรำน้ำลายไหล

จึงบอกกับแม่เจ้าของบ้าน ว่าหมากของน้องช่างเย็นสุดใจ

พอเคี้ยวทีไรน้ำตาไหลปรี่ หมากของน้องฝาดดีพอได้

หญิง พี่บอกว่าเย็นหมาก ใส่ปูนให้มากไม่เป็นไร

จึงเอาส้มสองกลีบที่หนีบหว่างขา กินแก้เมายาเดี่ยวคงหาย

ชาย ครั้นจะว่าไปนักมันก็ซั๊กซ่า เราจะมีปัญหาต่อไป

เรามาผูกสมักรเราารักกัน เนื้อความมันจะได้สั้นลงไป

มาว่าเรื่องนิยายหญิงรักชายสองหนุ่ม มาว่าเพลงชิงพุ่มกันเป็นไร

หญิง ว่าจะเล่นตอนไหนก็ตามใจถนัด ตัวน้องไม่ขัดคอใคร

ขอให้พี่เป็นช่างเท้าหน้า ถ้าพี่ก้าวมาน้องก็ตามไป

เพลงชิงพุ่มหญิงหนึ่งชายสอง

ชาย จะกล่าวถึงตัวเราไม่ใช่เป็นหนุ่ม เวลานี้ตกพุ่มพ้อหม้าย

ลูกเมียก็ล้มหายมาตายจาก มีความลำบากไปเสียนี้กระไร

นับตั้งแต่เมียตายมาก็หลายปี ยังหาเมียดีๆ ก็ไม่ได้

วันนี้ก็คุ้มใจเป็นนักหนา นั่งอยู่บนเคหาไม่สบายใจ

นึกถึงความยากหนอความจน ต้องหาเมียกะเขาสักคนหนอให้ได้

จำต้องไปปรึกษาไอ้เกลอเก่า เพราะเรารักลูกสาวเขาที่บ้านได้

เราเป็นคนขี้อายผู้หญิง ต้องหาเพื่อนแอบอิงจึงจะได้

พอว่าเท่านั้นมิได้ซ้ำ จัดแจงกายาริบไป

แต่พอถึงบ้านเพื่อนเราไม่เชื่อนซ้ำ จึงร้องเรียกหาไปทันใด

สหายเอ๋ยมึงอย่าซ้าอยู่ จงมาหากูไวๆ

ชาย2 พอได้ยินสำเนียงเพื่อนมาเรียกหา เราจึงเดินออกมาทันใด

เหตุไฉนอย่างไรวันนี้ มาหากันถึงที่นี้มีธุระอะไร

เราได้จรดนิ้วจจจเราได้อ่อนนิ้วขีด เราได้สาบถกันเป็นมิตรก็สหาย

คืนลึกลับนักเบาเคยส่งข่าวถึงกัน มึงหายไปได้ตั้งนานหรือมึงไปอยู่ที่ไหน

หรือมีเรื่องสำคัญจะให้เราช่วยเหลือ บอกมาเถิดเผื่อเราจะช่วยได้

ไม่เหลือบ่ากว่าแรงเราจะช่วย จัดแจงไปด้วยความเต็มใจ

ชาย กันขอขอบใจสหายคู่ชีวิต ไม่เสียทีที่เป็นมิตรสหาย

เรื่องมันไม่สำคัญที่กันจะให้ช่วยเหลือ จะชวนไปบ้านเหนือบ้านได้

ตั้งแต่เมียกันตายไปตั้งหลายปี กันลำบากเต็มทีแล้วสหาย

อยากจะหาใหม่อีกสักหน

กันนี่ชอบอยู่คนแล้วไม่ใกล้หนาไม่ไกล

ลูกเมียเราก็ไม่มี จะให้อยู่เช่นนี้หรืออย่างไร

เมื่อถึงฤดูหมั่นตัดจะได้กันหนาว จะหาเมียสาวๆเข้าไปกอดก่าย

ถ้ากระนั้นอย่าอยู่ช้า มาเถิดมาไวๆ

เราไม่เคยเจ้าชู้มึงก็รู้เช่น ก็ยิวหญิงไม่เป็นมาตั้งแต่ไร

เรามาชวนเพื่อนไปในวันนี้ ถ้าแม้ว่าใครโชคดีคงจะได้

ชาย2 พอได้ฟังกล่อแก้ว ก็ดอยู่แล้วตั้งนานหลาย

เพื่อนมาชวนในวันนี้ เห็นจะเข้าทีแล้วสหาย

จัดแจงกายมิได้ช้านาน สองคนเพื่อนกันรีบไป

รีบรัดตัดมา พอมาถึงทุ่งนาทันใด

ได้ยินเสียงสาว ๆ เกี่ยวข้าวโหนก เห็นจะสมโชคแล้วสหาย

แกเป็นพี่หม้ายที่ไร้เมีย เพื่อนเอ๋ยอย่าเสียน้ำใจ

แกจงไปลองเกี่ยวดูสักพัก ถ้าผู้หญิงเขารักแกก็ได้

กันจะคอยแอบดูอยู่ที่ชายป่า คอยคุณคนเดินมาเดินไป

ถ้าสาวเขาไม่รักแกอย่าชักช้า จงกลับมาหากันไวๆ

กันจะได้ไปลองดูบ้าง ถ้าเหมาะท่าเหมาะทางคงจะได้

ชาย แต่พอสั่งเสร็จพลันมิได้ทันช้า จึงเสกแบ่งผลัดหน้าทันใด

เสกจี๊สิ่งสีปาก แล้วจัดแจงกินหมากเร็วไว

ถ้าเคยเป็นเนื้อคู่คงได้คู่สม หมายจะลองคารมดูสักกราย

แล้วจึงเดินไกลเข้าไปหา ถามว่าห่อนจามาทำอะไร

ว่าน้องมาคนเดียวเปล่าเปลี่ยวกายา หรือว่ามีใครมาบ้างหรือไม่

ฉันอุตส่าห์ตั้งใจหมายมาหา หวังจะปรึกษาความใน

ฉันจะช่วยเกี่ยวข้าวเอาไหมจ่า ฉันจะยอมเป็นข้าคนใช้

หญิง พอเหลือบเห็นเขม่นแลเห็นหน้า ถามว่าพี่มาทำไม

มีธุระอะไรจงไขวจา บอกฉันออกมาไม่เป็นไร

อย่าพูดกันให้มันนานเดี๋ยวชาวบ้านเขาจะเห็น พี่จะมาพูดเล่นหนาไม่ได้

ชาย พี่อุตส่าห์บุกแฝกแหวกป่า พี่ตั้งใจมาหาใกล้ ๆ

ครั้นจะพูดก็กระดากมันอ้าปากไม่ออก ฉันนึกจะบอกหรือก็เกรงใจ

ฉันอยู่คนเดียวเปล่าเปลี่ยววิญญูณ์ หากคู่ปรึกษาก็ไม่ได้

ฉันมานึกรักใคร่ในตัวของน้อง พี่หมายจะประคองเข้ามาแนบกาย

เป็นบุพเพชกพาเป็นวาสนาชักสบ เป็นบุญพามาให้พบกันหนอใกล้ ๆ

นึกว่าจะรับรักตัวของพี่ เอาไว้เป็นสามีเข้าไปแอบกาย

น้องเออไหมเด่าน้องจะเอาไหมหนอ จะหากคนมาขอเอาไหม

หญิง ว่าพี่มาประเดี่ยจะมาเกี่ยวให้รัก ตัวน้องยังหนักหัวใจ

กลัวจะมาหลอกลวงเล่น ทำให้น้องเป็นเช่นผู้ชาย

ฉันยังไม่เล็งแลลวง เข้าไปเห็นดวงใจชาย

ถ้ารักน้องจริงไม่ทิ้งขว้าง ไม่เหินห่างน้องไป

ให้พี่ไปขอกับพ่อแม่ อย่ามาทำเอาแต่พอใจ

ชาย พี่รักน้องจริง ๆ ไม่ทิ้งขว้าง ไม่ระเมินเห็นห่างน้องไป

ตัวของพี่รักเจ้าเทียมเท่าชีวา ถามว่าน้องรักข้างข้างหรือไม่

เรามาผูกสมักรहनอรักกัน นับตั้งแต่วันนี้ไป

เมื่อถึงวันดีพี่จะมาขอ ให้อาใจไว้รอพี่ให้ได้

พี่กลัวแต่ใจของน้องจะไม่แน่นอน พี่กลัวจะทนคำอนเขาไม่ไหว

ใครเขามาพูดถูกคอ กลัวจะแก้ห่อผ้าให้

ใครเขามาพูดเท่าไรน้องอย่าไหลหลง ขอให้น้องเชื่อตรงเข้าไว้

เขาจะยุให้น้องแหงนเขาจะมาแก้งให้น้องจาก มั่นกระทบกินกากทำให้น้องต้องเสียดาย

หญิง น้องจะเอาใจไว้คอยท่า ถึงใครจะมาพูดจាន้องก็ไม่ใย

ถ้าพ้นจากคู่เชษฐ ตัวของน้องจะไม่ใช่ใคร

ให้พี่หาถ้ำแก้วมาสู่ขอ น้องจะบอกให้พ่อยกฉันทกให้

ชาย น้องช่างใจดีช่างอารีอรอบ ตัวของพี่นี่ก็ชอบน้ำใจ

ถ้าแม้จริงจังเหมือนอย่างพวกกัน เงินสินสอดทองหมั้นพี่จะให้

ถ้ากระนั้นฉันจะลา พรุ่งนี้เช้าฉันจะมาอีกใหม่

พอสั่งเสร็จพลันมิได้ทันช้า รีบกลับมาหาสหาย

คือกตใจเหมือนดังได้แก้ว สำเร็จเราแล้วสหาย

กันไปปลดเปลื้องไปเกี่ยวสาว หล่อนยอมรักเราแนใจ

แต่จะให้ไปสู่ขอกับพ่อแม่ เราจะคิดแก้กันอย่างไร

ชาย2 กันพลอยดีใจด้วยหนาเพื่อน คงจะได้แม่เรือนคอยรับใช้

หล่อนจะรังแกจริงหรือว่าหลอกแกล่น กันจะลองให้เห็นก็ได้

ให้แกคอยอยู่ที่ตรงนี้ กันจะลองดูทีจะเป็นไร

ถ้าว่าหล่อนผูกสมักรักเจ้า คงไม่รักกับเราอีกได้

พอว่าเท่านั้นมิได้ทันช้า ออกจากพุ่มพฤกษาทันใด

จึงเดินตรงเข้าไปหา หวังจะพุดจาใกล้ๆ

จึงมีวาจาปราศรัยไต่ถาม นะแม่คนงามแม่ชื่นใจ

น้องมาทำอะไรตั้งแต่เช้า หรือว่ามาเกี่ยวข้าน้องมากับใคร

พี่อุตส่าห์บุกแฝกแหวกป่ารก จะมาช่วยโหนกเอาไหม

พี่อุตส่าห์มาหาตั้งหลายคราว แต่ไม่พบตัวเจ้าหนาแม่ชื่นใจ

วันนี้มาพบประสบน้อง พี่หมายจะปรองคองเข้าไว้

พี่รักน้องมาตั้งนาน ตั้งแต่วันสงกรานต์ปีกลาย

หญิง แต่พอเหลือบเห็นเขม้นแลเห็นหน้า ถามว่าพี่มาตั้งแต่เมื่อไหร่

พี่มาประเดี้ยวจะมาเกี่ยวให้รัก ตัวน้องยังหนักหัวใจ

น้องจะไขแสดงให้มันแจ้งความจริง บอกพี่ทุกสิ่งอันไป

เดี๋ยวนี้ฉันมีคู่รัก พี่อย่ามาพุดให้มันยากเลยไม่ได้

พอนกขมื่นเหลือออ่อนให้กลับไปนอนรังเก่า ไปบินออกบินเข้าไม่ต้องไปกวนใคร

ชาย2 น้องจะให้พี่กลับเห็นจะยังไม่กลับ ผิดนักนอนทับอยู่กับแม่แดงไทย

แม่ ถ ดูที่เขาถักทำเป็นไม่ทักไต่ถาม พี่เป็นนกอุทามบินมาจากอุทัย

ได้บินแถมคทำฉันอยากจะหาคู่ทับ ถ้าได้เทินนอนทาบอยู่กับแม่อร์ทัย

ถ้าได้เทินนอนทับพีไม่กลับไปแล้วสถาน จะทนทุกข์รับประทานอยู่กับแม่ทับทิมไทย

น้องอย่าหลงเชื่อคนอื่นอย่างไอ้โห้ มันเป็นคนโตได้เมื่อไร

คืนลึกลับหนักเบาเคยส่งข่าวถึงกัน อยู่ทุกวี่ทุกวันก็ว่าได้

ความลับอะไรอยู่ที่ใจมัน จะต้องรู้ถึงฉันจนได้

ไอ้หมอไอ้คนนี้ ลูกเมียมันก็มีตั้งมากมาย

มีแล้วมันก็ทิ้ง มันเลี้ยงใครจริง ๆ ไปเมื่อไร

ถ้าจะตัดของดีเอามาทำปลาร้า คงได้ประมาณสักห้าหกไห

ฉันไม่กล้าจะบอกออกวาจา ฉันกลัวจะหาว่าใส่ร้าย

ครั้นจะไม่บอกให้รู้คือรู้ชั่ว น้องจะต้องเสียตัวจนกระทั่งวันตาย

เพราะว่าไอ้หมอไอ้คนนี้ มันเป็นคนคืบคนดีไปเมื่อไร

มันเป็นคนกินเหล้าเมาสุรา แถมยังคิดขยออีกยกใหญ่

พอแจ่งเข้าก็เข้าบ่อนเย็นลงก็เข้าบ่อน สองมือมันช้อนแต่ไฟ

มันชอบกินเหล้าเข้าโรงเจ็ก มันคำเมียเหมือนเด็กเลี้ยงควาย

มันอยู่เรือนเหมือนอย่างอยู่รัง หมาเข้าสู่คทางไปเมื่อไร

หญิงมันเป็นความจริงเช่นนั้นหรือพ่อขวัญตา เขาเป็นคนกินยาฉันก็ไม่ไย

นับตั้งแต่นี้ต่อไปฉันจะได้ไม่คบ ชาติไอ้คนบัดชบจัญไร

ชาย2 นื่องอย่าไปหลงเชื่อคนอย่างไอ้โห้ แต่พอนื่องท้องโตมันก็ไป
ให้มาผูกสมักรให้มารักกับพี ฉันจะเลี้ยงให้ดีกว่าใคร
จะต้องการอะไรฉันจะหาให้เจ้า เว้นแต่เดือนกับดาวฉันสนใจ
ถ้านื่องอยากกินเนื้อพีจะเอาปิ่นขึ้นบ้าง นื่องอยากกินปลาพีจะเอาแหขึ้นให้ล่
หญิง พีจะรักจริงหรือว่ารักเล่น นื่องยังไม่เห็นหัวใจ
แต่พอประสบพบพีโห้ ให้นึกโมโหร้องไห้
สหายของพีเขามอบอก เขาว่าพีปอกลอกมากมาย
เขาว่าเป็นคนสูบฝิ่นกินกัญชา นื่องไม่ปรารถนาอยากได้
เอาเถอะเท่านั้น อย่ามารักกับฉันต่อไป
ชาย ซาดีไอ้เพื่อนระยำมันทำขายหน้า มันช่างมาอิจฉาเราได้
เราจึงมีสุนทรเข้าไปอ้อนว่า ฉันจะเล่ากิจจาให้แจ้งใจ
พีเป็นคนดีดอกหนาเจ้า พีเป็นคนอย่างเขาไปเมื่อไร
อย่าไปเชื่อเขาเลยมันหลอกลวง จะทำให้นื่องตกหวังน้ำตาย
นื่องอย่าหลงเชื่อคำของไอ้ล่อง ซาดีไอ้คนสองแม่ยาย
มันจะยู่ให้แห่งมันจะแกล้งใจจาก มันจะกระทบกินกากหนอเคนไก่อ
หญิง พีล่องเขาบอกกับนื่องถ้วนถึ ว่าพีเป็นคนไม่ดีใช้ไม่ได้
แต่ชั้นอยู่เรือนก็เหมือนอยู่รัง หมาเข้าสู่คทางไปเมื่อไร
ชาย นื่องอย่าไปเชื่อมันเลยคำพูดของไอ้ล่อง มันแกล้งบอกนื่องรู้ไหม
ตัวของไอ้ล่องนั่นแหละเป็นคนตั้งหลายราง ลูกเมียห้ามฟังไปเมื่อไร

ถึงจะมีเมียก็ไม่ใช่หลักฐาน มันทำกินเลี้ยงกันไปเมื่อไร

เที่ยวไปเยี่ยมข้าวเขามากินที่บ้านเหนือ แล้วก็ไปเยี่ยมเกลือเขาที่บ้านใต้

เขี้ยวเรือนเคหากี่ไม่เป็นฝาเป็นฝิ่ง อยู่เรือนเหมือนอย่างรังแฝกตกทะเลาย

แฝกดับก็หล่นตกปีกนกก็หัก ซื่อตั้งพลัดจากอกไก่

เสาเหนือก็ไพล่เสาใต้ก็เผละ รวน ๆ เร ๆ เหมือนอย่างเรือนผู้ร้าย

มันอยู่เรือนเหมือนอยู่รู รื้อเอาจีฟากมาเผาบูก็ไม่ใช่

ครั้นจะก้าวก็เกรียบครั้นจะเหยียบก็กรอบ มีจีฟากสักหอบก็ไม่ได้

หญิง ต่างคนก็อวดตนว่าดี ฉันยังเชื่อพี่ไม่ได้

จึงมีเนื้อความเข้าไปถามพี่ลอง นี่หรือคนสองแม่ยาย

ว่าพี่ให้เขามาบอกออกถ้วนดี เขาว่าพี่ลองไม่ดีมากมาย

พี่จะว่าอย่างไรก็ว่ามา จะมัวมานั่งอยู่ช้าไม่ได้

ชาย2 อย่าไปเชื่อมันเลยคนอย่างไอ้ให้ มันเป็นคนคุยโวมาตั้งแต่ไร ๆ

พวกชาวบ้านเขาทำงานกันกลุ่ม มันดีแต่เที่ยวส่งสุขุมลักควาย

ชาติไอ้เหยียดินแดงชาติไอ้แรงดินสั้น ถ้าใครชวนขึ้นบนบ้านจัญไร

หญิง นั่งนั่งฟังดู ก็ยังไม่รู้แจ้งใจ

ทางโน้นก็ว่าดีทางนี้ก็ดี ต่างว่าเสียคสีกันยกใหญ่

ทางโน้นน้องก็รักทางนี้น้องก็รัก เกิดเป็นสองฝักสองฝ่าย

แล้วจึงหันหน้ากลับไปหาพ่อลอง พุดจาแคว่वल่องอย่างไร

จงมาว่าخانประชันปาก ว่าใครมีน้ำหนักกว่าใคร

ชาย นื่องอย่าไปเชื่อมันเลยคำมันลวง จะทำให้นื่องเป็นห่วงเป็นใย

ชาติไอ้ผีไม่มีญาติกระจาดไม่มีขอบ ใครเห็นใครชอบไปเมื่อไร

มันไม่ทำมาหากิน นื่องอย่าหลงลมลินมันไม่ได้

สุขที่ไหนมันก็ไปที่นั่น มันเป็นแก่นสารไปเมื่อไร

เที่ยวขอยืมข้าวที่บ้านเหนือ แล้วขอยืมเกลือที่บ้านใต้

ยืมเกลือฉันไปสองสามมัดว่าสองสามวัน นับตั้งแต่วันนั้นมันยังใช้ให้เมื่อไร

ชาย2 มึงอย่ามาล้าเลิกเบิกประจาน ทำให้อายชาวบ้านเขาทำไม

กูยืมเกลือของมึงมา มึงก็ยืมเอาปลาของกูไป

ชาย ส่วนปลาร้ากูเอา มึงก็ยืมปลาเจ้าของกูไป

หญิง พี่จะมาวิวาทหนา กัดกันพูดจาไม่เกรงใจ

ทางโน้นก็รักทางนี้ก็รัก ครั้นจะบอกก็ลำบากหัวใจ

ฉันจะพูดเป็นกลาง ฉันไม่รักไม่ชังฝ่ายใด

ให้พี่เลี้ยงงูยาฟ้าสี ลองกันดูที่เป็นไร

ให้เอาผ้าเช็ดหน้ามาราวรวกัน แล้วฉันจะอธิฐานเสียงทายใจ

ถ้าหยิบผ้าของใครคนนั้นต้องได้เป็นเมีย แล้วฉันจะอธิฐานเสียงทายหัวใจ

ชาย ฝ่ายเราคนเจ้าชู้ เป็นลูกศิษย์มีครูเรียนไว้

จึงหยิบผ้าประเจียดจากกระเป๋ายกขึ้นเหนือเกล้าทันใด

แล้วตั้งนะโมขึ้นสามหน เป่าพุทธมนต์ว่าไป

ว่า ก ขอหัวโตนะโมหัวแมว ไอ้กคมะจอหลักแจวหนาจับใจ

อิติปิโสภควา ออ ออ ออ ออ หอ หา หี หี ต่อ ต่อ ตี ตี แต่ แต่ ใต้ ใต้

ขอให้จับผ้าของเรา ขอให้สาว ๆ ชอบใจ

เดชะอำนาจวาสนา ขอให้จับผ้าผืนใหม่

พอเสกคาถามหาระรวย ให้คุณพระท่านช่วยเราไว้

ขอให้ช่วยคลายมานางคนนี้ ให้หีบผ้าภูษาของเราไป

อธิฐานเสร็จพลันไม่ทันช้า วางผ้าภูษาลงไป

หญิง ฝ่ายเราเป็นคนกลาง ตกอยู่ในระหว่างเขาควาง

วันนี้เราจะเลือกคู่ชม จึงยกมือประนมขึ้นกราบไหว้

ลูกจะขอตั้งอธิฐาน แด่รุกขเทวดาทั้งหลาย

มีพระอินทร์พระพรหมพระสยามภูยาน อีกทั้งพระกาฬเป็นใหญ่

ไหว้พระพุทธพระธรรมที่จำนง คุณศีลพระสงฆ์อีกตั้งมากมาย

ให้มาเข้าคลายลูกเสียในวันนี้ ลูกจะมีสามีเข้าไปเคียงกาย

ถ้าชายใดเคยเป็นเนื้อคู่กันมา ให้จับผ้าเช็ดหน้าของเขาไว้

พอว่าเท่านั้นไม่ทันช้า หีบเอาผ้าภูษาทันใด

เอ๋ยข้าเจ้าเอ

เพลงชิงชู้ตอนต้นเพลงเดินคอน

เพลงเดินคอน

จะยกเรื่องราวจะสาวเรื่องกก จะพุงหยิบยกถึงเรื่องราวชิงชู้

เมื่อเมียหายตามหา ลูกจะขอว่ากระทู้แล้วไป

จะกล่าวถึงเจ้าฟัวเมื่อเมียชั่วจะคบชู้ เมื่อแรกยังไม่รู้ด้วยความหลงรัก

เพราะกำลังหลงมรักเงา ไม่รู้เลยว่าเมียเรามีชู้เออเออชาย

ตั้งแต่ได้ชมคู่เซขไม่นึกเลยว่า เมียจะคบชู้มันให้นึกสังหรณ์

ว่ากรขาดสะบั้นแถมฟันก็กลอน คงจะต้องเดือดร้อนเออเออใจ (จบเพลง)

เพลงชิงชู้

ลูกจะสาทกโยกย้ายกล่าวนิยายชิงชู้ ว่าไปตามกระทู้นิยาย

จะกล่าวถึงเจ้าฟัวแต่งตัวไม่ค้อยภูมิ ถ้าได้เมียร่วมเข้ามาจุ่มร่วมใจ

สมมติว่าเราได้เสียกันเป็นเมียฟัว เรามาร่วมหัวกันหนอจมท้าย

ตั้งแต่อยู่ด้วยกันมาตั้งห้าหกปี เกิดบุตรบุตรขึ้นมาสองราย

ชื่อว่าอีปุ๊กกับไอ้ซ้อง มันให้เกิดความหอมหม่นไหม้

พออย่างเข้าปีจอกกับปีกุน แทบหาเงินทำทุนหนอไม่ได้

เกิดความยากจนหนอจริงๆ ตั้งแต่มีลูกหญิงหนอลูกชาย

จะหากินอย่างไรก็ไม่ได้ผล มีแต่ความยากจนเสียใจ

ยาก ๆ จน ๆ สองคนเมียฟัว หากินเลี้ยงตัวมาได้

หาเข้ากินคำ ไม่รู้เลยว่าจะทำอย่างไร

มันแสนยากจนขัดสนทรัพย์ มีแต่ความอับความอาย

ขัดสนเสียเหลือเกิน ต้องนุ่งผ้าประเช็ดสองชาย

เมื่อยามเราจนไม่มีคนนับหน้า จะหาที่พึ่งตัวคนเดียวดาย

ญาติวงศ์พงสาเขาไม่มาแลเหลียว ต้องพึ่งตัวคนเดียวมดาย

แต่พอถึงเดือนหกฝนก็ตกหญ้าแตก ผัวโยกเมียแยกกันไป

ชาวบ้านทั้งหลายเขามีควายมีนา บ้างก็เริ่มตกร้าทำไร่

ไม่มีแต่เราหนอเมื่อถึงคราวจน จะหาควายสักชนก็ไม่ได้

เราไม่มีคราดมีไถไม่มีไร่มีนา วัวควายช้างม้าหาไม่มี

มันช่างยากจนเสียเหลือเกิน ใ้อ้คำว่าเงินๆ ไม่ใช่ของหาง่าย

เกิดมารกโลกไม่มีโชควาสนา เรายี่จะเกิดมาไปกะเขาทำไม

จะมีหม้อข้าวหรือก็ปากแหวง ครั้นจะมีหม้อแกงมันก็ใช้ไม่ได้

มีโองหรือก็แตกมีสาแหรกก็ขาดมีถาดก็ร้าว มีมีค้อไต้ยังหาตัวไม่ได้

เขาลือกันฉาวเขาเล่ากันกลุ้ม ว่ามีหนองปลาชุกอยู่ไกล

เราไม่ได้ทำอะไรทำนา

จะต้องไปหาปลาทำปลาไร่ปลาเจ้า เปลี่ยนแปลงแลกข้าวหมาะขายเรากี่ขาย

พอตรึกตรองต้องปัญญา จึงเรียกเมียให้เข้ามาใกล้

น้องอย่าทำวงแหงหนอเจ้าจุก น้องไม่ต้องเป็นทุกข์เป็นไย

เพราะมันเป็นเวรกรรมที่เราทำมา เป็นเพราะวาสนาที่เราทำไว้

ถึงมันจะยากจนคงไม่พ้นประมาณ ให้พี่เมียเราคงจะหาเงินได้

เขาลือกันฉาวเขาเล่ากันว่า มีหนองปลาอยู่ไกล

พี่จะไปเที่ยวหาปลา เอามาทำปลาร้าให้น้องชาย

พี่จะไปหาปลาหนองสักสองสามวัน ให้น้องอย่าทำความชั่วสิ่งใด

ให้น้องรักนวลสงวนตัว น้องอย่าทำความชั่วสิ่งใด

มีด้ายก็หิวมีตำลึงก็ปั้น ไม่มีธุระกการอย่าไปไหน

น้องจงอยู่กับเข่าเฝ้ากับเรือน น้องอย่าเที่ยวแซ่เขื่อนเที่ยวบ้านเหนือบ้านใต้

ให้อยู่เรือนเลี้ยงลูกตั้งแต่เช้าๆ แล้วจัดแจงหุงข้าวอย่าให้สาย

จงดูแลลูกของเราทั้งสอง อย่าปล่อยให้มันร้องห่มให้

ส่วนอีกคนเล็กมันจี้ร้อน ให้อีกคนโตก็ยั้งนอนจับไข่

ให้น้องสงวนสวนศรี อย่าไว้คอยทำพี่ให้จนได้

เขาจะจับต้นโยกน้องก็อย่าหวั่น ถึงใครจะจับต้นต้นน้องก็อย่าไหว

น้องอย่าไปหลงลมคน จะทำให้น้องจมน้ำใจ

ถึงลมเพชรหึงพัดสักเจ็ดแปดหน มันยังไม่เท่าลมคนหนาแม่ชื่นใจ

พอหลับตาของพี่ไปสักหนอย เดี่ยวจะหอบจี้ฝอยเข้าไปใส่ไฟ

ถ้าใครเขามาพูดถุกคอ น้องอย่าแก้ห่อผ้าให้

ถ้าฉันกลับมาข่มนอนเขย่า ถ้าไม่แน่นเหมือนอย่างเก่าตาย

ขอให้น้องช่วยจัดสิ่งของ สิ่งที่เราต้องการใช้

ให้ทำข้าวตูข้าวตากของที่อยากตั้งหลายอย่าง เอาข้าวสารสักครึ่งถังใส่ลงไปให้ได้

ให้น้องตำน้ำพริกใส่เข้าไปในกลัก ผัวจะเอาไปจิ้มกันกะผักอีไหลด

พอสังเมียรเสร็จลันมิได้ทันเช้า จัดแจงกายาไปด้วยทันใด

เราจึงเตรียมเครื่องมือไว้ที่อย่างชะงัด ที่เราเคยจับสัตว์น้ำใส่ๆ

เครื่องมือหลายหม้อมีอยู่ตั้งหลายอย่าง มีทั้งลอบกระซังคู้มิไซ

มีทั้งอีจู้และจัน ตลอดกระทั่งคันคักปลาไหล

เบ็ดลาวเบ็ดล่อมีทั้งขยที่เคยยก เอาเบ็ดลาวห่อพกเอาเบ็ดปักตะพาย

พอจัดแจงเสร็จปล้นมิได้ทันซ้ำ หยิบเอาข่ามละว้าขึ้นใส่ไห

อีกมือหนึ่งหาบคู้ม อีกมือหนึ่งถือสุ่มทันใด

พอลงจากเคหาหลับตาเห็น น้ำตาแทบกระเด็นเมื่อจะลงบันได

คิดไปคิดมามันให้ละล้าละล้ง ห่วงหน้าห่วงหลังไม่อยากจะไป

มันห่าวงพันห่วงผูกมันคิดถึงลูกถึงเมีย คิดขึ้นมามันให้เสียน้ำใจ

เป็นเพราะความจนอนาถา เราต้องจากภรรยาไปไกล

ต้องจากมุ้งที่เคยนอนต้องจากหมอนที่เคยหนุน ต้องจากเมียที่เคยอุ้มนอนออบกาย

จำต้องมีมานะสละเสีย ความคิดถึงเมียก็เลยหายไป

แล้วหาบคู้มเดินคู้มเคาะ เสียงจิ้งจกทักเจาะเรื่อยไป

ให้เกิดเหตุสังหารฉวางนอนหนักหนา คานพลัดจากบ่าลงไป

มันเกิดอัศจรรย์ตั้งแต่เมื่อคืน นอนหายใจสะอื้นเหมือนร้องไห้

ดูชอบกลพิลึก เดินทางให้สะอึกเรื่อยไป

มันเป็นเหตุไฉนอย่างไรเช่นนี้ เมื่อแต่ก่อนแต่ก็หาเคยไป

หรือมีเหตุเภทภัยอย่างไรหนา มันให้แปลกอุราไปเสียนี้กระไร

เดินพลางโศกเศร้าเหงาหงอย หัวใจละห้อยแทบร้องไห้

แต่พอถึงทุ่งนาเข้าป่าระหง เดินลัดคัตตรงมาในไพร

เพลงชมไม้

วิสัยเข้าไพรเราต้องถือพร้า ธรรมเนียมเข้าป่าเขาต้องชมไม้

โน่นต้นเต็งเป็นแถวต้นแก้วเป็นทิว ต้นกาหลงสูงลิ่วเรียงราย

ตะโกตะกูดั้นประคู้ไม้แดง จิงจ้อจิกเจงต้นเสียงไย

ต้นกระเบาขึ้นมาเบียดต้นสีเสียดอกแซม ยุงยงนางแย้มต้นพะยอมลำไย

โน่นมะไฟมะเฟืองต้นก้านเหลืองมะหาด ต้นมะเฟืองหักฟาดต้นมะไฟ

โน่นเต็งเต๊วแก้วเกษมแกมพิกุล ต้นขนานขนุนต้นไขน

ขานางโงกทางกะพง จันทร์แดงจันทร์ดงต้นสลัดไค

โน่นเนาะข้างน้ำไว้น้ำจืดหนอน

ต้นทิงถอนลั่นทมมันหักถามตามทาง ต้นฝืนไม้ฝางลูกฟ้ามะไฟ

มะขวิดมะขवादต้นกลางสาตดาเสื่อต้นมะเดื่อมะคก ยังมีลูกติดกอกอยู่สองใบ

โน่นมะขางพุทราต้นจำปา จำปี นั้นสารภีโนนโกลพาย

น้อยหน่ามะนาวต้นเปล้าไม้ปู ไม้แดงประคู้โน่นมะขามไก่อ

โน่นกอไผ่หนามหนามมีตาบอบข้าง ชูล่าสล้างหนอแยงราย

บ้างก็แห้งบ้างก็ผุทะลุเป็นรู พวกแมลงภู่มันก็เข้าเจาะไซ

โบราณท่านว่าไว้เป็นท่ากระทุ้ ข้อความมีอยู่เป็นลวดเป็นลาย

ท่านว่าไม้งามมันต้องเสียปล้อง ธรรมดาลูกท้อหนึ่งต้องต่างใจ

ท่านว่าไม้งามกระรอกเจาะ ถ้าสาวคิหนุ่มต้องเคาะเสียจนได้

ต้นไม้หลายหม้อมีอยู่หลายสิ่ง รวมทั้งไม้จริงและไม้ไผ่

โน่นตั้งรังต้นเรียงเหียงไม้แหนดอกเลนไม้รัก โกศลต้นสักโน่นแคทราย

กัถลันเต้ารังทองหลวงระรุม ต้นกระถินกระทุ่มกะลอคอดต้นไม้ไทย

เข้าป่าชะอมมีแต่ต้นชะอม ต้นเข็มมะค่าเถาวัลย์คณา

ต้นหว่ามะโหดต้นโรททะนง จำปากาหลงเรียงราย

ชมไม้มาในป่า เราจะชมศึกษาต่อไป

โน่นแน่นกระเรียนจับที่ต้นกาหลง หงส์ทองร้อนลงหนาทีกกลางไพร

นกแก้วจับกลุ่มตีนกุ่มปากกัถ ลูกนกกลุ่มก็พลัดลงมากองกำย

โน่นนกอีลุ้มจับต้นอุโลก นกเค้าแมวจับโมกอยู่บนยอดไม้

นกกระเต็นหรือไม้ไซ่นกกระเต็น ทำไมมันถึงเหม็นไม่อยากจะใกล้

มันมีสร้อยอยู่ที่ไหล่มันมีไขอยู่ที่คอ ถ้าเอาเหยื่อเข้าล่อแล้วลुकได้

แต่ว่าหัวของของมันแตกเหมือนอย่างแฝกบาด คอคอดจวนจะขาดยังมีไข

โน่นแน่นกระทุ้งฝูงนกระธา อีแร้งอีร่าหนาตัวลาย

โน่นอีเหยี่ยวตะไกรมันไล่ตีนกตะกรุม บินจับกันเป็นกลุ่มโน่นอีเหยี่ยวตะไกร

ชมพลงชังจะเพลินรีบเดินมา มิได้ชักช้ำอยู่รำไร

แลเห็นนกเขามันเคล้าคู่ คิดถึงอกกูต้องเปล่ากาย

นกเขาขันคูจับอยู่ต้นข่อย ขันแล้วก็ค่อยจะไข

เสียงนกถืดที่อมันร้องทัก เราก็หยุดชะงักเสียงมันร้องอย่างไร

มันถามว่าที่ที่เล่าที่ทิดไอนกชนิดนี้ มันเป็นนกอัปรีชัญไร

โน่นนกตะขาบกินเขียดมันไม่ฉลาดเหมือนอย่างคน มันจับคอไซร์ชานอยู่เห็นใหม่

นกกระจิบนกระจาบมันบินฉายไปรัง จับคู่เคียงข้างแล้วก็ขานไข

เสียงจ๊อกแจ๊กจ้อแจ๊กในหนอง ผุงอีลุ่มเร้าร้องแล้วก็รุกไร
กาไก่หวีวังพากันชิงหนี บ้างโจนตัวสู้ตีกันแทบจะขาดใจตาย
ไก่แจ้ขันแจ้วกระโดดแผล้วเข้าไปในพุ่ม ไอ้ปะลั้งตัวหงอนตุมเท่าลูกไต้
โน่นนกระในจับต้นกระโหน่ง ผุงนกอี้โก้งนกอี้ไก่
นกดับแคตบคามันทำท่าหลุกหลิก ไอ้นกพริกจิกพริกหนอเพลินใจ
ไต้ยีนเสียงนกกาเหว่ามันมาร้องเหว่ย ตัวของเรากี้เลยร้องไห้
น้อยหรือเจ้านกเจ้ากรรม ไม่ควรจะมารำร้องพิไร
เดินชมหมู่ปีกษา เพลิดเพลินวิญญาณ์ไปเสียนี่กระไร
คราวนี้จะชมสัตว์จุตบาท มีอยู่เคลื่อนกลาดที่ในไพร
โน่นกระต่ายนั่งแช่กระแตนั่งช้อง ผุงละมั่งกวางทองหนอเรียงราย
ผุงอีเห็นเห่าหอนมันจิ้นขอนหามด แผ่นไม้หักหมดเห็นไหม
โน่นแน่ะผุงโคถึกมฤคา เสือสาวกวางป่าตั้งมากมาย
หมู่โชนเที่ยวท่องกวางทองเที่ยวหุง หมาในเป็นผุงล้วนแต่หมูหมาใน
ผุงหมาจิ้งจอกออกมาเห่าหอน โน่นแน่ะพังพอนไอ้ตัวใหญ่
กระบือเปลี่ยวเที่ยวเลาะลัด แระเล็มระบัดหนอกินใบ
มาพบกับเสือเหลืองที่เร่องรอง ไอ้เสือมันก็ย่องเข้าไป
เสือหมอบควายเมียงเสื่อเลียงล่อควาย เสือป่องควายเดินคู่กันไป
ควายก็เบิ่งทำเชิงจะขวิด ไอ้เสือกี้หมอบขิดเข้าไป
พอเสื่อโคดจะตบควายมันหลบแล้วก็ขวิด ถ้าเขามันยาวอีกสักนิดเสื่อตาย
มาหยุดคูสองสัตว์มันสู้กัน มันนำขบขันไปเสียนี่กระไร

เสียดบควายขวิดเข้าติดพัน ต่างตัวต่างหาญแล้วก็โคดทะยานเข้าไป

กระบือหรือก็เปลี่ยวมีเรี่ยวมีแรง ขวิดเสื่อเลือดแดงตัวไป

พอเสื่อจะตบควายหลบแล้วก็โจก ถูกตรงตะโพกเสื่อตาย

ควายหรือเจ็บไปด้วยเล็บเสียดบ เลยล้มสลบลงไป

ครั้นจะชมไปนักรมก็ซึกซ่า เพราะมันจวนเวลาหนอลงไป

เดินลัดมรรคารีบมาไม่ยั้ง หยุดเดินขึ้นนั่งเร็วไว

แต่พอออกจากป่าเดินมาอีกไม่นาน มาถึงหนองหิยานเป็นหนองใหญ่

หนทางไปมาถึงตั้งห้าวัน หนทางกันดารไปเสียนี้กระไร

ปลดหาบลวงงไว้ที่ข้างหนอง แลลอคมองแล้วก็ดูไป

แลเห็นปลาผุดออกกลุ่ม คงจะมีปลาชุมแน่ใจ

ถ้าแม่น้ำหนองนี้มีปลาชุม คงจะติดค้ำเรามากมาย

คือกดีใจเหมือนอย่างได้แก้ว คงจะรวยกุแล้วดีใจ

แล้วห่มุพิศดูห่มุัจฉา แลเห็นขึ้นมาหนอเวียนว้าย

น้ำใสไหลเย็นเห็นตัวปลา นำปลีส้มูราไปเสียนี้กระไร

ฝูงสลิดก็มากฝูงตะพากปลาตะเพียน เที่ยวได้ว้ายแวงเวียนกินใคร

อิตรงนี้น้ำใสมีแต่เหล่าปลาเสื่อ หยิบเบ็ดเกี่ยวเหยื่อทันใด

เกี่ยวเบ็ดไม่อยู่เบ็ดมันอยู่ท้อเหยื่อ แล้วยังติดขักเหยื่อยักโย

น้อยไปหรือเสียงเบ็ดเหมือนอย่างเงียงบัก เสียแรงที่เราหยักเงียงไว้

เกี่ยวเบ็ดเสร็จปลันมิได้ทันซ้ำ หมายจะตกปลาสวย

โน่นแน่ฝูงปลากรายว้ายเห็นเกล็ด ต้องจัดแจงเกี่ยวเบ็ดเสียใหม่

เอาเบ็ดเข้าไปล่อมิได้รอช้า อีทีนี่แหละหนาปลากลาย

พอปลาซุบเบ็ดปักพอกัดสายกูดปลาหลุดเบ็ดลู่ย วัตขึ้นมา้วยหวัดไป

นั่นปลาตุกปลาตักเงี้ยวหยักหาง โบก ปลากระโตกปลากลายปลาหมูลิ้นหมามีมากมาย

ฝูงปลานวลจันทร์พันธุ์เนื้ออ่อน มีทั้งฝูงปลาช่อนปลาสาวย

ฝูงปลากัดปลากริมว่ายอยู่ริมหนอง ไซ้ทำเหยื่อคองก็ได้

ปลากะตึะควดปลากะจวดปลาสร้อยไ้ตัวน้อยปลาฉิว ไ้ตัวลายเป็นริ้วโน้นปลากลาย

ปลากดปลากัดปลาฉลาดสลิด ไ้ตัวน้อยนิดๆ เขาเรียกว่าปลาอะไร

ครั้นจะชมไปน้กมันก็ชักช้า ด้วยว่าเวลาหรือก็เย็นลงไปหลาย

เพราะเรามาคนเดียวไม่เห็นแก่เรียวกแรงแรง เราจะต้องจัดแจงไปด้วยความร้อนใจ

เราจึงไปตัดคันรัง เอามาทำกระบังเสียดเมื่อตะวันจวนบ่าย

แล้วเอาเฟือกกลงกั้วไ้ที่คันหนอง เอาชุดดักตามช่องที่ปลาไซ

ที่ไหนเป็นป่าเราจะดักคู้ม ที่ไหนเป็นพุ่มเราจะดักปลาไหล

เอาคู้มเข้าไปดักเอาไ้ป้กรอบงา ควักคืนขึ้นมายากันปลาคูกไซ

พอไ้ดักกลิ่นเหยื่อคองมีแต่ล้วนปลาคูกหนอชุกชุม วันนึ่งคองเข้าคู้มเราจนไ้

พอดักคู้มเสร็จปลันมิไ้ทันช้า เราขึ้นมาจากหนองปลาทันใด

รู้สึกหิวโหยอาหาร เราไ้ไ้รับประทานอะไร

จึงจัดแจงทำเตาหุงข้าวขึ้นก่อน กินแล้วจะไ้ได้นอนที่กกไ้

พอหุงข้าวเสร็จสรรพเลยรับประทาน อิมหน้าสำราญฤทัย

เวลาเย็นลงไปสนธยา ลมพระพายพัดมาเย็นใจ

เลยจัดแจงที่นอนอีกทั้งหมอนกางมุ้ง จิตใจหมายมุ้งมากมาย

ตัดเอาหนามไฟลื้อมไว้เป็นรั้ว ไปเสียดด้วยความกลัวสัตว์ร้าย

จัดแจงก่อไฟหาไม้มาทำพิน ให้มันลุกอยู่ทั้งคืนสบาย

พอเอนผล็อยมอยพับเราก็ดหลับไม่รู้ตัว ว่าเขามาตีท้ายครัวเราเมื่อไร

ถ้าใครเป็นชายชื่อย่ออยู่ซ้ำ ให้มาลักมาพาเมียเราไป

เอ๊ยซ้ำเจ้าเอลง

เอ๊ยจะได้ติดตามทำสงครามชิงชู ว่าใครจะสู้ใครได้

จับเอาดอนผัวเก่ากลับมาจากหนองปลา

เหมันต์หนาวหนากุ้งปลาก็ชุม สานไซช่วยค้อมเอาไปดักไว้

ที่วังผัวบอกให้เมียเราหุงข้าว ผัวรักจะไปเฝ้ากระบั้งเอ๋ยไซ

นอนกลางคืนเกิดอัศจรรย์นิมิตฝันต่างๆ ว่าดักชูดิดข้างมานอนแชนเอ๋ยคาช่อง

ไอ้จิ้งเหลนหางกูด มันวิ่งไปเกาะตุคตเสียมองเอ๋ยตาย

นอนหลับเกิดอัศจรรย์นิมิตฝันแปลกๆ ฝันว่าไอ้กมันลงแขกไป

วานพวกเขียดมาหามเขื่อนฝันว่าหอยโข่งมันหุงข้าว ก็มันทำไมตั้งเตาออกเกลือเอเอชชาย

(จบเพลงเดินคอน)

เมื่อคืนเรานอนเปียกฝนอยู่ใต้ต้นลีพิน บังเอิญเรามาฝันว่าลีไฟ

ฝันว่าไฟไหม้มันมาไหม้กลอน ตกลงบนหมอนมุ้งไหม้

พอรุ่งแจ้งแสงทอง พระอาทิตย์ก็ส่องบนยอดไม้

พอพลิกฟื้นตื่นผวา รู้ตัวลืมตาขึ้นมาทันใด

ได้ยินเสียงไก่แจ้มันขันแจ้ว เห็นจะแจ้งแล้วหรือไร

เห็นฝูงนกฝูงกามันร่อนรำจากรัง จวนจะสว่างเร็วไว

พอว่าเท่านั้นไม่ทันช้า ลูกขึ้นมาล้างหน้าไม่ได้

ไอน้ำในกระบอกที่ตักมาจากบ่อ มันแขวนไว้ที่ตอหนอไม่ตาย

เห็นน้ำท่าก็ยังอยู่ล้นรูกระบอก เทน้ำไม่ออกเราก็ผิใจ

เลยยกกระบอกขึ้นกระแทกกระบอกแตกถึงจุด น้ำไหลล้นล้างหน้าไม่ได้

เลยไปนั่งเหงาหงอยทำเป็นเงียงแห้ง เห็นกระบอกแตกเบาใจไม่สบาย

หยิบเอาเสื่อเข้ามาสวมตัว หยิบเอาหมวกสวมหัวแล้วก็ไป

พอลงไปที่ในน้ำเอามือไปคลำดูเงา เห็นฝูงปลาเงียบหาย

ปูปลา มันน่าจะติด มันช่างวิปริตไปเสียนี้กระไร

น้อยไปหรือเจ้าปลา มันมากัดงาคูมได้

งาคูมก็แตกปลาแหกหนี ตัวเดียวก็ไม่มิน่าเสียดาย

มันเกิดกลางร้ายขึ้นตั้งหลายอย่าง เสียงเหมือนคนนอนครางอยู่ใกล้ๆ

เห็นแมงนูนตือกจิ้งจกทัก ให้ประหลาดใจนักหนอผิใจ

พอว่าเท่านั้นมิได้ทันช้า จัดแจงกู้ปลาทันใด

ไปดูลอบลูกใต้คันไปติดเอาเสื่อ ไปดูลอบลูกเหนือคันไปติดกระต่าย

เราดักลอบในน้ำยังกลับเข้าไปติดนก ทำให้เราผิดอกหนอผิใจ

ไปดูยอที่ยกกลับเป็นยักษ์ ไปดูคุ่มที่คักกลายเป็นเสื่อร้าย

เผือกที่เรากินเป็นทหารยื่นแล้ว ไช้ข่มองก็เป็นแมววิ่งขึ้นยอดไม้

ไปดูเผือกคู่ไซตั้งหลายอย่าง จะตีปลาข้างก็หาไม่

มันเป็นไฉนอย่างไรเช่นนี้ เกิดมาหามีเคยเห็นไม่

ไปดูเบ็ดที่ปักกลายเป็นแมงป่อง กระบอกเหยื่อดองก็เดินได้

ไปคู่อีถันกลายเป็นงูหลาม มันทำให้เราเกิดความผิใจ

เอ๋ยอากาศมืดมัวไปทั่วฟ้า มันให้หนาวูราไปเสียนี้กระไร

ไต่ยีนเสียงอีกามันแค้นคอ มันจับอยู่บนคอไต่ตาย

ไต่ยีนเสียงอีกามันมาบอกข่าว มันคงจะมีเรื่องราวอะไร

มันร้องบอกอะไรเราก็ไม่รู้ มึงมาบอกข่าวกูหรือข่าวใคร

ถ้ามึงบอกข่าวร้ายมึงก็บินหนี ถ้ามึงบอกข่าวดีมึงก็อย่าไป

พอว่าเท่านั้นมิได้ทันช้า อีกาบินผ่านหน้าเราไป

บินไปแล้วมิหน้าซ้ำชี้รดหน้า น้อยไปหรืออีกาวยร้าย

เราจึงรีบขึ้นจากหนองปลา จัดแจงกายาเร็วไว

มันเป็นเหตุไฉนอย่างไรวันนี้ ปูปลาก็มีแต่ไม่ได้

เรามาหวนคะนึงคิดถึงบ้าน

เราจากมาห้าวันมันช่างนานเหมือนห้าปี จิตใจไม่ดีเลยหนอให้ตาย

มันห้วงพันห้วงผูกคิดถึงลูกถึงเมีย ให้ละห้อยละเหี่ยน้ำใจหาย

ครั้นจะขึ้นอยู่เช้าเห็นท่าจะไม่ดีต้องกลับบ้านเสียที ถ้าลูกเมียอยู่ดีจึงกลับมาใหม่

เครื่องมือที่เอามามันก็ละด้าลัง ทิ้งมันเสียมั่งไม่เอาไป

พอเตรียมตัวเสร็จปลันมิได้ทันช้า ออกจากหนองปลาทันใด

ประล้งที่ก็เดินประล้งที่ก็วิ่ง คู่ปลวันปลวิงมาโดยไว

ไต่ยีนเสียงแม่ชะนีร้องเรียกหาผัว เรามาคิดถึงเมียตัวแทบร้องไห้

พอเดินลัดตัดทางมา มาถึงทุ่งนาทันใด

แลเห็นหลังคาอยู่เรื่อยๆ แลเห็นกระเบื้องอยู่ไรรๆ

พอมมาถึงกอไผ่ที่ท้ายบ้าน แทบกระโดดทะยานเข้าไป

พอเหลือบชะเง้อแลมอง แลไปตามช่องใบไผ่

แลเห็นเถาตำลึงมันขึ้นคลุมหลังคา มีแต่แรงแต่กาบินไขว่

เห็นคนในบ้านเงิบสงัด เงิบเหมือนอย่างวัดไม่มีพระอาศัย

เขี้ยวเรื้อนเคหาไม่เป็นฝาเป็นฝิ่ง อีกาทำรังแผลตกทลาย

พอเงิบโศตฟังเสียงมอญเมียเข้ามา ได้ยินเสียงลูกสองลาร้องไห้

ก็แปลกจิตผิดใจเป็นใจนกัน เราจึงเดินถลันเข้าไป

แล้วจึงถามไ้ข้องกับอีนุ ว่าแม่ของมึงอยู่หรือไปไหน

พอได้ยินลูกมาร้องบอก เหมือนหนามใหญ่เข้ามาขอกในหัวใจ

หนามดำก็ต้องเอาหนามบ่งไปด้วยคมหนาม มันถึงหมดความเจ็บใจ

เมียของเราหนีมันก็มีคนพา ไ้สู้อัจฉาเราก็ลูกผู้ชาย

เราก็อิชัยมีครุหุมิมัน คนเก่งกลัวกันทำไม

พอก้าวขึ้นเรือนข้าวของเกลื่อนกลาด

เรียกราดทั่วเรือนรอยอิมและเป็นเลน มันทำไว้ให้พอเห็นแทบจะร้องไห้

พอตรงเข้าไปในครัวมุดหัวแลเห็น หูตึงอกเต้นถ้าพบตัวหนามิงตาย

แลดูในครัวเปลี่ยนทั่วจี้เถ้า ทั้งหม้อแกงหม้อข้าวก็กระจัดพลัดพลาย

หม้อข้าววางอยู่ในครัว ฝาละมีอยู่หัวบันได

รอยมันทำเปื้อนประอะเลอะเทอะเต็มตู้ คงทำกินเลี้ยงชู้อิวายร้าย

รอยมันหุงข้าวมันทำตาของพ่อแตก เขาของดีมาทำแตกทิ้งลูกไปเสียได้

รอยมันหุงข้าวเลี้ยงกัน ทั้งข้าวสุกข้าวสารอยู่ทั่วไป

กะปี่นกระปุกเปิดแล้วมันก็ไม่ปิด หนอนกินเหลือสักนิดไปเมื่อไร

ขนเป็ดขนไก่เรียวยาวเต็มคร้ว มันทำกินเลี้ยงตัวอิจูไร

ทั้งไอ้อุไก่แกไอ้แจ้มันก็กินกินจนหมดสิ้น ช่างไม่เหลือสักชิ้นเจียวหนอให้ตาย

มันเอาช้อนพาดปากชาม

มันชดน้ำกินเนื้อกินไม่เหลือสักคำ มันกินไอ้อุขันยามไก่ของแม่ยาย

โมโหหឹងขึ้นมาถึงหน้า น้อยไปหรือมันช่างมาทำได้

เลยยกกระทะไปทุ้มที่มุมฝา มึงเป็นใจให้เขามาฆ่าเปิดไก่

เดินออกมาจากครัวมิได้รอช้า ตรงขึ้นเคหาเรือนใหญ่

มึงทำโต๊ะของพ่อแตกคบบแตกกินข้าว ทิ้งลูกผ่าเหล่าคูชคนจัญไร

คูข้าวของเกลื่อนกลาดเรียรดทั่วเรือน มึงทำประอะทำเปื้อนเสียดใหญ่

บายหน้าเข้าเรือนมิได้เชื่อนแซ แลเห็นลูกบุญเจด้นชักหักกระจาย

ทรัพย์สินเงินทองข้าวของมีค่า มันเก็บไปหมดจนหาไม่มี

เครื่องมือตั้งหลายอย่าง เก็บรวมใส่ในลังรอยมันรื้อทะเลาย

ด้ามจอบเหล็กจิบสำหรับลิ้มใส่รู มีดโต้ปลายคูเดียวตัดกระต่าย

ขวานโยนมีดยาวแหลนหลาวก็ไม่เหลือ ทั้งอิเหน่บมีดเหนื่อและสนับเหล็กใน

มีดโต้ด้ามแตกมีดแขกด้ามคู่ มีดสั้นหันหมูขวานมูยฟันไม้

ถ้วยโถโอจานเขียนชั้นของขาว ของสั้นของยาวของเล็กของใหญ่

หีบกลอนลูกกรงมันหักพังออกโล่ง ลักเอาผ้าม่วงโรงเครื่องรางเหล็กไหล

มันลักกล่องและกลักเหล็กสักขาเข็ม กลิ้งกลมลี้มกลิ้งอยู่กลางเรือนใหญ่

ลักเอาผ้าม่วงโรงฟ้าโสร่งโคราช เคยพันห้อยพาดกลิ้งอยู่กลางเรือนใหญ่

ลักเอาผ้าม่วงโรงผ้าโสร่งโคราช เคยพันห้อยพาดเข้าไว้ที่ราวไม้ไผ่
มันลักผ้าม่วงสีมันผ้าจันทสีแจ่ม ผ้าสีดอกแซมไหมสดดอกใส
มีงไปอยู่กับยายจะได้กินปลาอย่าง พ่อจะไปตามอินางแม่ให้
แล้วพาลูกทั้งสองลา มาถึงบ้านพ่อตามแม่ยาย
จึงเล่าแสดงแจ้งคดี เสียจนถ้วนถึมากมาย
เดี๋ยวนี้ลูกของพ่อเมียของฉันมันคิดการไม่ดี เดี่ยวนี้มัน ไปมีผัวใหม่
ฉันไปหาปลาหนองสองสามวัน มันเก็บของพากันหนีไป
ฉันจะไปแจ้งความขอมหาตามเมีย เราจะนั่งอยู่เสียมันคงไม่ได้
พอบอกเท่านั้นไม่ทันช้า ฝากลูกสองลาเข้าไว้
ผมจะไปหาท่านกำนัน ท่านเป็นคนสำคัญต้องรีบไป
พอถึงบ้านกำนันจึงร้องขานเรียกหา เรียกพ่อกำนันจำหนาพ่อชื่นใจ
โปรดดูมาให้ด้วยช่วยผมที ผมมารุระที่นี้ผมไม่ไปไหน
ผมมาหาท่านกำนันเป็นกิจการส่วนตัว เมียของผมมันมีผัวต้องขอกภัย
ผมขอฟ้องไอ้ชายชู้ที่สมคู่พาเมีย เดี่ยวนี้มันพักอยู่กับเสียที่บ้านได้
ว่าเมียคนนี้เดิมทีจะได้กัน ไม่ใช่เมียกลางบ้านพ่อแม่ยกให้
ได้ไปสูไปขอปลูกหอตั้งสามห้อง กองทุนหมั้นทองตามประเพณีไทย
มีถ้ำแก่นั่งลุงปลูกเรือนหอ ยังวิ่งตามกระดอเขาไป
ไม่ทำให้เสียหน้าลักพาเอาเอง ไม่ขึ้นหาข่มเหงพ่อแม่ยกให้
เสียชันทมากทองหมั้นพุดกันเป็นเกณฑ์ มีผู้ใหญ่รู้เห็นผมจะบอกให้
เอาเรือนหอไปตั้งปลูกฝังให้เด่น มุงด้วยปูนซีเมนต์ขึ้นมาใหม่ๆ

เหยาเรือนหรือก็ใหญ่ทำด้วยไม้เมืองนอก ได้จ้างคนบางกอกมาทำลวดลาย

บานพับกับพืงแกะกลิ้งสลัก เจริงชายตั้งฉากเจริญชาย

อยู่ด้วยกันมาตั้งห้าปี ลูกเต้าหรือก็มีทั้งหญิงชาย

กำปั้นสักอุ้มมิได้ทุบสักที โกรธเมียมิได้ดีด้วยไม้

ยังไม่ทันไรมันเอาใจแห่ง น้อยหรือเสียแรงรักใคร

ยังไม่ทันสองผมมีตั้งสองผิว นื่องมาทำตัวชู้หน้าเสียดาบ

มันช่างไม่คิดดูบ้างถึงความหลังความหน้า เป็นผิวเมียกันมากี่นานหลาย

กำปั้นสักอุ้มมิทุบสักอึก ไม่เคยว่าเมียรักให้เจ็บใจ

ไม่ควรคบชู้หนีจุดจนถึงลี้หลุดจากธุ มันมาทำให้ถูกยากกาย

หรือว่าของไอ้ชู้มันยาวเหมือนอย่างเซ้าต่อนก ของผิวเก่าไม่ถึงอกถึงใจ

พอได้คู่มือแมนมัน ลาท่านกำนันทันใด

พอมมาถึงเคหาไม่ซ้าที จัดแจงกาฬทันใด

หีบเอาผ้าม่วงมานุ่งคาดพุงเสียจนแน่น เอาเสื้อราชปะแตนเข้ามาสวมใส่

เสื้อในเสื้อนอกแต่งออกอย่างดี เดินทางวันนี้ขอให้มิช้ย

แล้วก็หีบเอาพระเข้ามาสวมคอ อาราธนาหลวงพ่อเข้ามาสวมใส่

เอาเครื่องขลังสวมคอมีแต่เนื้อแต่เงา ปลุกเสกภาวนาเป่าไป

ทั้งไข่มุกรั้งพระรถไข่มุกรัดกุม เขี้ยวกรามนกดะกรุมได้มาจากเมืองไกล

คิมคชดหอยแปดร้อยเก้าอย่าง เหล็กไหลเครื่องรางเก็บรวมเข้าไว้ในไถ่

ตะกรุดโทนสำคัญฟ้ายันต์ครุเย็น พระเมืองเขมรเราก็ได้ไว้

มหาอุดกั้นอัถตั้งแปดนิ้วไม่มีลูก ยิ่งออกไม่ถูกเราก็ไม่ตาย

ถ้าเราพูดไม่จริง เราจะยอมยิงด้วยปืนใหญ่

ให้เราไปภาวนาหนทางสักห้าหกคืน แต่พอสุดเสียงปืนเราก็งงไม่ตาย

แต่พอออกจากบ้านมิได้ทันเช้า เทียวได้สืบทตามไป

ถ้ามันหนีขึ้นบนเราจะตามด้นลงล่าง จับใส่ตารางหาว่าเป็นผู้ร้าย

ถ้ามันหนีวันละคืบเราจะตามวันละศอก ไม่ให้พินมือเราดอกจะตามหวนมันให้ได้

ถ้าคอของมึงไม่เด็ดไปเสียด้วยคมดาบ ถึงอย่างไรเราก็งงไม่กลับคืนไป

ถ้าไปพบกลางป่าเราจะฆ่ากลางแปลง ถ้าไม่ตีก็แทงถ้าไม่มีด็กี่ไม้

ถ้าเราจับได้เองเราจะเล็งฝีมือ ชีวิตของมึงคืออินกไข่

เรากี่ชายชาติตรี ตัวต่อตัวเรากี่ไม่หนีเหมือนอย่างไก่อ

ถ้าบังกายหายตัวมึงมุดหัวไม่เห็น เมียคนกูจะประเคนยกให้

น้อยไปหรือไอ้เพื่อนน้ำมิตรกลับมาคิดคด เสียแรงที่เราสาบถกันไว้

ต้องชักนิ้วมาเย็บรดเพราะมันคดในข้อ มันพาเมียของเราไปล่อเสียได้

เรากี่เป็นคนแกร่งนักเลงเทียว หัวเสลาเก้าเลี้ยวเรากี่เคยไป

หาดเสลาเก้าเลี้ยวส้มเสี้ยวหูควาง ท่าพุทธาวังยางบ้านทุ่งใหญ่

ไม่ว่าที่ไหนเรากี่ไปจนจบเมืองลพบุรี เมืองนครชัยศรีมะละแหม่งเชียงใหม่

บ้านใหม่เมืองแก้วบ้านแพ้วลำปาง เมืองบนเมืองล่างเรากี่เคยไป

มลายุมลายไถ้มะตะเกเมืองแขก เมืองยี่หื้อหอแหกที่หุบหาย

รักกะตาเชียงตุงเมืองย่างกุ้งอังกฤษ ที่มันพูดพูดพิศพอไฟ

สุโขทัยไร่อ้อยลานหอยระแหง หัวดงโป่งแดงเรากี่เคยไป

สระทะเลหนองหมุดงชะพลูโกรกพระ เราเคยด้นตามคะไปถึงเมืองอุทัย

บ้านแก่งพิจิตรทำอิฐบางโพ บางระกำทำตะโกไปจนเขาชนไก่

หาดสูงโป่งสังข์หัวขางลาดยาว

หนองตาหนองเต่าเนินแก้วเนินกระพี้ หนทางแค่นี้เราเคยไป

เมืองนอกเมืองนาเมืองข่าเมืองขิงเมืองสิงทอหูก เมืองกระรอกออกลูกเมืองกระแตแทงปลาไหล

ในประเทศยุโรปเราเที่ยวจนจบเคยเจน เราจะตามไปเล่นมันให้ได้

เราจะตามไปฟ่องร้องฎีกา เอาความอาญาให้จนได้

เราจะตามให้ดูเราจะงูให้ด้ง เอาสินสอดสี่ซังกินให้ได้

พอว่าเท่านั้นไม่ทันช้า เทียวตามเขามาตามบ้านเล็กบ้านใหญ่

พอได้ความซัดรีบตัดทางตรง เข้าไปในดงพญาไฟ

บางทีก็เดินบางทีก็ยั้ง หยุคหย่อนผ่อนกำลังเรื่อยไป

บทซูพาเมียบนหน้า

ซู จะกล่าวถึงชายผู้มีไฉ่อยู่ซ้า หยุดอยู่ร่วมพฤกษาคันไทร

นอนหลับสนิทนิตรา ไม่รู้ว่าผัวเก่าตามมาจนใกล้

นอนกลางวันฝันต่างๆ ฝันว่าคิดตารางไม่รู้ว่าเป็นเรื่องอะไร

พอรู้สึกตัวลืมตา แลเห็นเวลาจนบ้าย

จึงลุกขึ้นปลุกภรรยา น้องเอ๋ยมัวซ้าอยู่ไม่ได้

ตะวันก็บ้ายลงไปนักษณา ถ้าผัวเก่าตามมาเราจะคิดทำกันอย่างไร

น้องจะอยู่กับพี่หรือจะไปกับผัว ให้ตริกตรองตัวดูเป็นไร

ถ้ากลับไปกับผัวน้องไม่อยู่กับพี่ ฉันจะได้หนีน้องไป

หญิง กำลังหลับสนิทนิตรา พอถูกตัวลืมตาทันใด

ไฉ่ยืนชูชายมาร้องถาม มันให้มีความเจ็บใจ

จึงมีสุนทรวอนสนอง คอยดูใจน้องเป็นไร

ถ้าว่าไม่รักฉันก็อยู่กับผัว ฉันจะหนีตามตัวแกมาทำไม

ซู ถ้ากระนั้นอย่าอยู่ซ้าสองคนเราก็พากันไป ซูรักขึ้นหน้าน้องเป็นภรรยาหลงท้าย

ตะวันก็เย็นลงไปรอนๆ แสงแดดก็อ่อนลงไป

ไฉ่ยินเสียงผัวเก่าของน้องตามมา น้องจะคิดทำอย่างไร

ที่จะล่องท่าของสำคัญ หน่วงเหนี่ยวตัวมันเข้าไว้

ให้น้องเยี่ยวลงกลางมรรคา พี่จะเสกคาถาเป่าไป

ให้เป็นแม่น้ำขวางหน้า ให้ผัวน้องข้ามมาไม่ได้

แต่พอเมียเขี่ยลงกลางมรรคา จึงปลุกเสกภวานาเป่าไป

ว่านโมขึ้นสามหน เป่าพุทธมนต์ว่าไป

นะคงคาสะมาคงคา เกิดแม่น้ำขวางหน้าทันใด (รัว)

แล้วจึงถอนปอยเสกคาถา

ให้เกิดเป็นเหราพระยาภูมิ ว่ายน้ำดำหนีหายไป

ถ้าว่าใครมาข้ามที่ตรงนี้ ให้พระยาภูมิกินตาย

แต่พอเสกเสร็จปล้นมิได้ทันช้า พาเมียหนีหน้ามันไป

ถ้าว่าใครไม่ดีมีวิชา คงจะตามมาไม่ได้

ฝัว จะกล่าวถึงฝัวเก่าข้าวของกัน เดินตามรอยมันติดๆไป

รอยชูรอยเมียเหมือนไก่เขี่ยตามกัน ให้โมโหหุนหันหมั่นไส้

เห็นรอยมันนอนมันนั่ง หยุคนอนเดินยังกันเรื่อยไป

พอถึงหนทางสามแยก รอยดินมันแปลกไปทางซ้าย

ทางนี้เป็นทางคน ไม่มีใครปะปนหนามาไป

พอถึงพุ่มพุกษา รอยมันนิทรหลับไหล

รอยมันสมโชคไม่นึกถึงความยาก มันช่างไม่นึกกระดากเสียเลยให้ตาย

นั่นก็รอยก้นกบอี๊ดชบเมียกู โน่นรอยหัวเข่าชายชู่อำจ้ได้

นั่งลงดูรอยเห็นน้ำข้อยคิดหญ้า หมุ่มมมันมาต่อมไต่

ถ้าจะชอบกันหนอมดพากันมาเป็นหมู่ มากินน้ำล้นรูอิวายร้าย

ออกจากพุ่มพุกษาเดินมาไม่นาน จวนจะทันไม่ทันอยู่ไฉน

พอเดินมาไม่ช้า เห็นแม่น้ำขวางข้าเข้าไว้

ให้อัดอั้นจนปัญญา มีแม่น้ำขวางหน้าเราจะไปอย่างไร

มีทั้งฝูงจระเข้เฝ้าเรา มันพากันมามากมาย

จึงลงไปที่ดินท่า หมายจะอาบชำระให้ร่างกาย

พอวกน้ำขึ้นจะกินเหม็นกลิ่นเอี้ยว มันให้นึกเกลียวอยู่ในใจ

น้ำอะไรเช่นนี้คู่ใส่ดีพอกินได้ เหตุไฉนจึงมีกลิ่นเหม็นหรือจะเป็นน้ำอะไร

เราจะทดลองวาริจะน้ำสีหรือน้ำใส

จึงเลิกผ้าขึ้นหมดเขี้ยวบรรดา ดูเชื่อมันกัดกันใหญ่

จึงรู้ว่าเป็นน้ำมนุษย์ ไม่ใช่ น้ำบริสุทธิ์ใส่ๆ

เห็นจะเป็นแม่น้ำวิชา ของไอ้ชู้มันมาทำไว้

เราก็จักไอ้จ้อออกมาเสกเป็นกระดาน เอามาทำสะพานข้ามไป

แล้วก็เขี้ยวลงในน้ำเสกคาถา แม่น้ำใหญ่ขวางหน้าหายไป

พอหายวับไปกับตา แม่น้ำกลายเป็นป่าไปได้

น้อยหรือไอ้ชู้มันก็รู้วิชา ทำแม่น้ำขวางหน้าก็ทำได้

ถึงมันจะมีดีเราก็มีดี

เราเป็นศิษย์ฤทธิตาไฟ

มันจะทำอะไรให้มันทำมา จะทดลองวิชาจนได้

แต่พอว่าเท่านั้นมิได้ทันช้า เดินตามรอยมาในไพร

ชู้ จะกล่าวถึงชายชู้มิได้อยู่ช้า พาเมียหนีหน้ามันไป

พอเกลียวหลังกลับมา เห็นแม่น้ำขวางหน้าหายไป

น้อยไปหรือไอ้ตัวแก่นี่มันเก่งพอการ มันทำแม่น้ำขวางกั้นหายไป

จึงบอกกับภรรยา ว่าตัวแก่น้องตามมาหนอใกล้ๆ

ให้น้องแม่มั่งจ๊ะจะเสกให้เป็นคิริภูเขา ให้ขวางหน้าผัวแก่น้องเข้าไว้

แต่พอว่าเท่านั้นไม่ทันช้า เราเสกคาถาเป่าไป

เดชะเวทย์มนที่เราพันเป่า กลายเป็นภูเขาทันใด

ผัว ฝ่ายว่าผัวเก่าเจ้าปัญญา รีบเดินตามมาเร็วไว

พอมาถึงกลางทางระหว่างป่า เห็นภูเขาขวางหน้าโตใหญ่

ใหนักผัดใจเป็นนักหนา ป่านี้เคยมาเคยไป

ไม่เคยเห็นภูเขาขวางหน้า คุณ าก็ทำอะไร

จึงเข้าไปตรวจดูคิริ ก็รู้ว่าเขาขี้เขาทำได้

เราจึงเสกให้เป็นหมานิลเข้าไปกินขี้ ประเดี้ยวเขาคิริหายไป

ภูเขาก็อายกลายเป็นป่า น้อยหรือวิฆามันพอใช้

จะเป็นไรก็เป็นคงได้เห็นกัน ภูคงตามมึงทันจนได้

ขู่ ฝ่ายชายขู่มิได้อยู่ช้า พาเมียหนีหน้ามันไป

เวลาก็จวนเวลา สองคนกับภรรยารีบไป

พอเหลือบชะเง้อแลดูข้างหลัง เห็นภูเขาหักพังสูญหาย

จำจะทดลองคู่อีกที ว่าวิฆามันดีสักเพียงไหน

พอว่าเท่านั้นมิได้ทันช้า หยิบใบพญาทันใด

เด็ดเอาใบสมอเสกเป่า นฯเสื่อสมิง พอเห็นคนแล้วก็วิ่งเข้าใส่

แล้วसानหุ่นให้เป็นควายธนู พอเห็นคนวิ่งลู่เข้าใส่

เสกเชือกเขาให้เป็นงูเขียว คอยอยู่ทางเลี้ยวพอกคนมาวิ่งได้

พอตั้งเสร็จปล้นมิได้ทันช้า พาเมียหนีหน้ารีบไป

ถ้าว่าไอ้ผัวเก่ามาตามทางนี้ คงม้วยชีวิตด้วยสัตว์ร้าย

ผัว ฝ่ายว่าผัวเก่าเจ้าปัญญา รีบตามมาจวนใกล้

แต่พอเหลือเขม้นเห็นเสื่อสมิง ตัวโตใหญ่จริงวิ่งเข้าใส่

แยกเขี้ยวคำรามคำรน แต่พอเห็นคนไม่ได้

ไอ้เสื่อตัวนี้ยาวคินักหนา คงเป็นเสื่อวิชาไอ้ผู้ชาย

จำจะทดลองดูให้รู้กับตา จึงเด็ดเอาใบมะค่าแล้วก็เสกคาถาเป่าไป

เดชะพระเดชเวสดี เกิดเป็นราชสีห์ตัวใหญ่

ตรงเข้าฟักกัดเสื่อสมิง ต่างคนต่างวิ่งเข้าใส่

ราชสีห์โดดตบเสื่อหลบแล้วกัด

แลดูสองสัตว์เพลินใจ

แต่พอเสื่อเสียวทำราชสีห์โดดคม ขบกัดเสื่อล้มลงไป

เสื่อสมิงกลับหายเป็นใบสมอ แลดูน่าหัวร่อไปเสียนี่กระไร

แต่พอเห็นเสื่อหายมิได้รอช้า รีบเร่งไคลคลาตามไป

แต่พอตามได้สักครู่ พบควายธนูตัวใหญ่

ยืนขวางกลางมรรคาทำท่าจะขวิด เห็นจะมีฤทธิ์ร้าย

จะต้องขับไล่ไอ้ควายป่า เสกผ้าขาวม้าขว้างไป

กลายเป็นพญานาคราช เลื้อยตรงเข้ารัดคอควาย

ควายกับงูเกิดสู้กัน คูพลวันกันไป

แต่พอได้ที่นาคิกี่พันพิช ควายธนูหมดฤทธิ์สู้ไม่ได้

ออกหนีไปในกลางป่า แล้วคลายวิชาก็หายไป

น้อยหรือไอ้ชายชู้พ่อก็รู้เช่น ไม่ว่ามึงจะเล่นอิท่าไหน

มึงจะทำอะไรพ่อก็ไม่กลัว พ่อจะตามตัดหัวมึงให้ตาย

พ่อเดินมาถึงทางเลี้ยว แลเห็นงูเขียวหางไหม้

ตัวใหญ่ยาวรี พ่อเห็นคนเลื่อยรีเข้าไป

แม่แม่เบียดเลนดินเลียปาก เห็นแล้วไม่ยอมเข้าไปใกล้

ไอ้จู้ตัวนี้มันผิดทีพ่อจู้ เห็นจะเป็นไอ้จู้มันทำไว้

มึงจะทำอะไรพ่อก็ข่มขู่ เราเรียนมาจากครูตั้งมากมาย

สมบัติกับไอ้จู้เขียวประเดี้ยวก็ชี้ กูลองคิมันให้ได้

พ่อกว่าเท่านั้นมิได้ทันช้า จึงเสกผ้าเช็ดหน้าขว้างไป

เกิดเป็นนกอินทรี บินตรงเข้าไปติงร้าย

นกกับงูต่างสู้กัน แลคุพล์วันยกใหญ่

พอนกอินทรีมีท่า โคดจิกลูกตาของงูตาย

กลายเป็นเชือกเขา แล้วหยิบขว้างเข้าป่าไป

ว่าพลงมิได้ช้า รีบตามมาจวนจะใกล้

แลเห็นตัวรำไรมันหนีไปข้างหน้า เห็นจะหมดวิชาแล้วไอ้จู้ชาย

มึงจะหนีไปไหนคงจะไม่พ้นพ่อ จะตามไปจับตากคอเอาเข้าตารางให้ได้

จู้ จะกล่าวถึงชายจู้มิได้อยู่ช้า พาเมียหนีหน้ารีบไป

พอถึงเขตค่านชายแดน พวกมันรีบเล่นเข้าไป

จึงหันหน้ามาปรึกษากัน เราหลงเข้ามาพบด่านแล้วรู้ไหม

เราไม่มีคู่มือมาเป็นสำคัญ ถึงอย่างไรนายด่านมันต้องจับไว้

เราจะคิดอย่างไรเล่าแม่สายสมร จึงรอดสันสันคอนไปได้

ครั้นจะกลับตัวเจ้าก็ตามมา จะเกิดพินเกิดมำกันตาย

หญิงตัวสั้นนั่งงกตกประหม่า เห็นนายด่านเดินมาแต่ไกล

จะทำอย่างไรดีเล่าพี่ขา น้องก็หมดปัญญาแก้ไข

ลองพูดกับนายด่านเขาโดยดี เขาคงจะปราณีเราได้

ขอให้สินบนแก่ขุนบาล ถึงอย่างไรเราก็ต้องผ่านไปจนได้

ตอนนายด่านจับตัวชายชู้ ส่งตัวไปศาล

ขุนบาล จะกล่าวถึงนายบุญตำแหน่งเป็นขุนบาลด่าน คอยตรวจคนที่ผ่านไป

ตั้งแต่เป็นขุนบาลกินแต่เงินสินบน มิได้มีความจนเงี้ยวใจ

เพราะขุนพิทักษ์กระรองเขต ท่านสมเพชรักใคร่

พอได้รับท.บ.เป็นขุนบาล รับราชการชายไพร่

ทุกเวลาเข้าเย็นต้องตระเวรด่าน ตรวจคนที่ผ่านไป

ไม่มีใบเสร็จจุมือต้องจับมัด หาวว่าเป็นคนจรจัดผู้ร้าย

พอจวนเวลาห้าโมงเย็น ต้องตรวจตะเวนทางใต้

จัดแจงแต่งกายมิได้ช้า ออกจากเคหาตรวจไป

พอเดินมาถึงหน้าด่าน เสี่ยงคนพูดกันอยู่ใกล้ๆ

พอเหลือบชะเง้อแลดู แลเห็นชายชู้ทันใด

จำจะไปถามคูเสียให้รู้ที ว่าจะเป็นคนดีหรือคนร้าย

แล้วจึงเดินเข้าไปแล้วก็ได้ถาม ว่าเฮี้ยพ่อรูปงามจะไปไหน

เกี่ยวเป็นที่น้องญาติกา หรือว่าเป็นภรรยากันอย่างไร

ผู้ฝ่ายชายผู้มีใค้อยู่ซ้ำ ยกมือวันทากราบไหว้

พอได้ฟังนายด่านซักถาม จึงเสแสร้งตอบความเท็จไป

ว่าผู้หญิงคนนี้ นายอยากรู้จักดีหรือไร

เขาเป็นน้องคนรองหัวปี ส่วนตัวผมเป็นพี่คนใหญ่

พากันเดินดงหลงป่ามา ตั้งหลายเวลาแล้วนาย

ถ้านายไม่โปรดเห็นจะเป็นเปรต นึกว่าช่วยสมเพชเถิดหนานาย